26/11/2020

“Άγιος Γεώργιος ο Χιοπολίτης, ένας νεαρός αθλητής της πίστεως”

/ Γνώμες

Γράφει ο Αριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος, Εκπαιδευτικός

“ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΧΙΟΠΟΛΙΤΗΣ (1785 -1807) Ένας νεαρός αθλητής της πίστεως από τη Χίο αγιάζει με το αίμα του την ένδοξη μικρασιατική γη”

Ανάμεσα στους πολυάριθμους αγίους, που ανέδειξε η Πρόνοια του Θεού στο μυροβόλο και ευλογημένο νησί της Χίου, συναριθμείται και ο άγιος ένδοξος νεομάρτυς Γεώργιος ο Χιοπολίτης, ο οποίος μαρτύρησε στις 26 Νοεμβρίου 1807 στις Κυδωνίες (Αϊβαλί) της αγιοτόκου και μαρτυρικής μικρασιατικής γης. Επ’ ευκαιρία της ιεράς μνήμης του θα επιχειρήσουμε να σκιαγραφήσουμε την αγωνιστική μορφή του νεαρού αθλητού της πίστεώς μας, ο οποίος μαρτύρησε για τον Ιησού Χριστό στα δύσκολα και σκοτεινά χρόνια της

Τουρκοκρατίας,προσφέροντας στον σημερινό άνθρωπο της πνευματικά αλλοτριωμένης και θρησκευτικά αδιάφορης εποχής μας ένα φωτεινό και ολόλαμπρο παράδειγμα φλογερής πίστεως και ακμαίου φρονήματος.

Ο άγιος Γεώργιος ο Χιοπολίτης γεννήθηκε το 1785 στο χωριό Πιτυός της βόρειας Χίου. Οι γονείς του ονομάζονταν Παρασκευάς και Αγγερώ, αλλά σε ηλικία μόλις εννέα μηνών απεβίωσε η μητέρα του.Ο πατέρας του ξαναπαντρεύτηκε και παρέδωσε τον μικρό Γεώργιο σ' ένα ξυλογλύπτη για να μάθει κοντά του την ξυλογλυπτική τέχνη. Ο τεχνίτης τον πήρε μαζί του στα Ψαρά και εκεί ανέλαβαν από κοινού την κατασκευή του τέμπλου του ναού του Αγίου Νικολάου. Από τα Ψαρά έφυγε όμως κρυφά ο Γεώργιος μαζί με άλλους και έφτασε στην Καβάλα. Εκεί συνελήφθη να κόβει καρπούζια σ' έναν κήπο και οδηγήθηκε στον κριτή, όπου από φόβο αρνήθηκε τη χριστιανική του πίστη. Έτσι ο Γεώργιος από χριστιανός έγινε μωαμεθανός και άρχισε να εργάζεται κοντά σε Τούρκους. Στο μεταξύ ο πατέρας του και οι συγγενείς του δεν γνώριζαν τίποτα από αυτά και ούτε ήξεραν, πού βρίσκεται. Κάποια ημέρα έφτασε ο Γεώργιος στη Χίο μ' ένα καΐκι φορτωμένο καρπούζια. Κάποιος συγγενής του τον αναγνώρισε και έτρεξε για να τον χαιρετίσει. Φτάνοντας όμως κοντά του, άκουσε κάποιον από το πλήρωμα να τον φωνάζει με το τουρκικό όνομα Αχμέτ. Ο συγγενής ξαφνιάστηκε και ρώτησε το παιδί, γιατί τον φώναζαν Αχμέτ και όχι Γεώργιο. Ο μικρός έτρεξε στο καΐκι και μέχρι να ειδοποιηθεί ο πατέρας του, το πλοίο έφυγε από τη Χίο. Δεν πέρασε πολύς καιρός και ο Γεώργιος ξανάρθε στη Χίο για να επισκεφθεί τον πατέρα του, ο οποίος όμως απουσίαζε σε ταξίδι. Έφυγε απογοητευμένος, αλλά αποφασισμένος στο επόμενο ταξίδι του να συναντήσει οπωσδήποτε τον πατέρα του για να του εκμυστηρευτεί το παράπτωμά του. Γι' αυτό ήρθε και πάλι στη Χίο και μάλιστα αυτή τη φορά φορώντας χριστιανικά ενδύματα. Με δάκρυα ζήτησε από τον πατέρα του να τον συγχωρέσει και να τον βοηθήσει να βρει τον δρόμο της εν Χριστώ σωτηρίας. Ο πατέρας του τον οδήγησε στον πνευματικό της ενορίας του για να τον καθοδηγήσει πνευματικά και να τον ενισχύσει στην πίστη του. Όμως ο κίνδυνος για τον νεαρό Γεώργιο ήταν μεγάλος, αφού οι Τούρκοι θα προσπαθούσαν να τον επαναφέρουν στον μωαμεθανισμό. Γι' αυτό και ο πατέρας του τον έστειλε στις Κυδωνίες, το σημερινό Αϊβαλί της Μικράς Ασίας, όπου τον παρέδωσε σ' έναν καλό χριστιανό γνωστοποιώντας του, τί είχε συμβεί στο παιδί του. Ο χριστιανός αυτός τον έστειλε έξω από την πόλη για να είναι περισσότερο ασφαλής. Εκεί έμεινε δέκα χρόνια, διάγοντας χριστιανικό βίο και δουλεύοντας τίμια και αποδοτικά.

Όταν ο Γεώργιος έγινε είκοσι ετών, ξεθάρρεψε και αποφάσισε να πάει στην πόλη των Κυδωνιών για να μείνει και να εργασθεί. Έχοντας μάλιστα αποκτήσει πολλούς φίλους, νοίκιασε ένα δωμάτιο στο σπίτι μιας γερόντισσας στις Κυδωνίες, η οποία

τον φρόντιζε σαν παιδί της και γνώριζε το παράπτωμά του. Ο πατέρας του όμως ανησυχούσε για την τύχη του παιδιού του και γι’αυτό πρότεινε στον Γεώργιο να γίνει ναυτικός,ώστε να τον βάλει σε ρώσικο πλοίο.

Ο Γεώργιος όμως ήταν ευχαριστημένος με τη ζωή του και αρνήθηκε την πρόταση του πατέρα του. Γνώρισε μάλιστα και μια κοπέλα και σε ηλικία είκοσι δύο ετών αρραβωνιάσθηκε. Προτού γίνουν οι αρραβώνες, οι συγγενείς της κοπέλας ζήτησαν τη γνώμη της γερόντισσας, που φρόντιζε τον Γεώργιο. Εκείνη είπε τη γνώμη της, αλλά μεταξύ των άλλων αποκάλυψε το μυστικό του παιδιού, ότι δηλαδή στα παιδικά του χρόνια είχε γίνει μωαμεθανός. Το γεγονός αυτό δεν επηρέασε καθόλου τον αρραβώνα, αφού ο Γεώργιος ήταν ιδιαίτερα αγαπητός σε όλους. Μετά τους αρραβώνες άρχισε να ετοιμάζεται για γάμο. Του χρειαζόταν όμως χρήματα και γι’ αυτό ζήτησε από τον αδελφό της κοπέλας του τα δανεικά χρήματα, που του είχε δώσει. Ο αδελφός αρνήθηκε να τα δώσει και για να τον εκδικηθεί, τον κατήγγειλε στις τουρκικές αρχές, ότι είναι εξωμότης. Οι φίλοι του Γεωργίου έμαθαν το θλιβερό αυτό γεγονός και άρχισαν να τον παρακινούν να φύγει από τις Κυδωνίες για να σωθεί. Ο Γεώργιος όμως έμεινε εκεί, αποφασισμένος να μαρτυρήσει για τη χριστιανική του πίστη. Διατάχθηκε η σύλληψή του, αλλά εκείνος παραδόθηκε μόνος του και οδηγήθηκε στον Τούρκο διοικητή, όπου ομολόγησε με γενναιότητα τη σθεναρή και αμετακίνητη πίστη του στον ένα και αληθινό Θεό.

Στις 8 Νοεμβρίου 1807 τον οδήγησαν και τον έκλεισαν στη φυλακή, όπου έμεινε δεκαεπτά ημέρες, υπομένοντας πολλά βασανιστήρια. Οι Τούρκοι επιχείρησαν πολλές φορές άλλοτε με υποσχέσεις και άλλοτε με πιέσεις και απειλές να του αλλάξουν το χριστιανικό του φρόνημα, αλλά ο Γεώργιος ομολογούσε πάντοτε με παρρησία την πίστη του στον Χριστό. Ο ευσεβής λαός των Κυδωνιών, που τόσο αγαπούσε τον νεαρό Γεώργιο, προσευχόταν διαρκώς στον Θεό για να τον ενισχύσει στον αγώνα του, ώστε να μείνει σταθερός και ακλόνητος στην πίστη του, ενώ μέσα στη φυλακή ένας καλός χριστιανός τον παρηγορούσε και τον στήριζε πνευματικά.

Στις 24 Νοεμβρίου βγήκε η απόφαση να θανατωθεί με αποκεφαλισμό. Οι χριστιανοί τον ειδοποίησαν και μάλιστα αποφάσισαν να στείλουν στη φυλακή ιερέα για να τον εξομολογήσει και να τον κοινωνήσει. Για να επιτευχθεί αυτό, ένας ιερέας προφασίσθηκε, ότι μάλωσε μ’ έναν χριστιανό και έτσι φυλακίσθηκε από τους Τούρκους. Μ’αυτόν τον τρόπο ο Γεώργιος εξομολογήθηκε και κοινώνησε μέσα στη φυλακή και ανέμενε πλέον με χαρά και ηρεμία να αξιωθεί του ενδόξου μαρτυρίου. Το βράδυ της 25ης Νοεμβρίου συγκεντρώθηκε πλήθος χριστιανών στον ναό, όπου τελέσθηκε ολονύκτια αγρυπνία για την πνευματική ενίσχυση του νεαρού αθλητού της πίστεως. Αλλά ο κόσμος έχοντας πληροφορηθεί τη θανατική καταδίκη του

Γεωργίου, άρχισε να συγκεντρώνεται στην αγορά, ενώ κάποιοι άλλοι βρίσκονταν έξω από τη φυλακή. Οι Τούρκοι ανησύχησαν από το πλήθος των συγκεντρωμένων χριστιανών στα διάφορα σημεία της πόλης και γι’ αυτό έστειλαν δύο χωροφύλακες για να τους διασκορπίσει. Ο Τούρκος αγάς διέταξε να βγάλουν τον Γεώργιο από τη φυλακή και να τον οδηγήσουν στον τόπο της εκτελέσεως. Στην πορεία του προς τον τόπο αυτό ο Γεώργιος ζητούσε από τους χριστιανούς, που συναντούσε, να τον συγχωρέσουν και τους παρακαλούσε να προσευχηθούν γι’ αυτόν. Μόλις έφτασε στον τόπο της θανατικής καταδίκης γονάτισε πάνω στην πλάκα και έσκυψε το κεφάλι. Ο δήμιος τον ρώτησε , εάν έχει μετανιώσει, αλλά ο θαρραλέος Γεώργιος απάντησε, ότι είναι χριστιανός και θα πεθάνει για το όνομα του Ιησού Χριστού. Τότε του έριξε μια τουφεκιά στην πλάτη και αμέσως πήρε φωτιά το ένδυμα του μάρτυρος. Άφθονο αίμα άρχισε αμέσως να τρέχει, αλλά ο Γεώργιος έμεινε σταθερός και ακλόνητος στην πίστη του. Στη συνέχεια ο δήμιος του χάραξε τον λαιμό μ’ένα μαχαίρι και ακολούθως με ορμή τον χτύπησε τόσο δυνατά, ώστε το μαχαίρι σφηνώθηκε στον τράχηλο. Με υπομονή και καρτερία υπέμεινε ο Γεώργιος το επίγειο μαρτυρικό του τέλος μέχρι που τον αποκεφάλισαν. Ο αποκεφαλισμός του αγίου έλαβε χώρα στις 26 Νοεμβρίου 1807 και η πάναγνη ψυχή του εικοσιδιάχρονου γενναίου αθλητού της πίστεως μετέβη στον Πανάγαθο Θεό, τον Οποίο τόσο πολύ αγάπησε.

Μετά τη δι’αποκεφαλισμού μαρτυρική τελείωση του αγίου ο συγκεντρωμένος κόσμος ξεχύθηκε με πόνο πάνω στο ζεστό κορμί του. Γράφει χαρακτηριστικά ο Αϊβαλιώτης λογοτέχνης Φώτης Κόντογλου: «Τότε ούλος κείνος ο κόσμος χύθηκε έξω φρενών απάνου στο ζεστό κορμί. Και άλλος σφούγγιζε το αίμα, άλλος ασπαζόταν τ’ άγιο λείψανο ή την πλάκα, άλλος ξέσκιζε ένα κομμάτι απ’ το ρούχο του, άλλος δόξαζε τον Θεό. Μάταια τα τουρκιά τους χτυπούσανε με τα ραβδιά και τους κλωτσούσανε. Ο αγάς πρόσταξε να τους βαρέσουνε στα καλά, κι οι τούρκοι βάνανε τις φωνές και πέσανε με γυμνά σπαθιά απάνου στους χριστιανούς. Οι κακόμοιροι οι χριστιανοί σκορπίσανε φωνάζοντας «Κύριε ελέησον, Κύριε ελέησον» κι άλλος έχασε το φανάρι του, άλλος το ραβδί του, άλλος τα παπούτσια του, άλλος το καλπάκι του…».

Το λείψανο του αγίου πετάχθηκε σε ρεματιά έξω από την πόλη σύμφωνα με μια εκδοχή ή ρίχθηκε στη θάλασσα σύμφωνα με άλλη. Οι χριστιανοί το περισυνέλεξαν και το πήγαν στο ερημονήσι Νησοπούλα, που βρίσκεται έξω από το Αϊβαλί, όπου και το ενταφίασαν. Μετά από χρόνια έγινε η ανακομιδή του ιερού λειψάνου και το τοποθέτησαν σε ναό, που ανεγέρθηκε προς τιμήν του αγίου, στον τόπο του μαρτυρίου του. Μέχρι τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 τελείτο στις Κυδωνίες μεγάλη πανήγυρις προς τιμήν του, αφού είναι ο πολιούχος και προστάτης άγιος των απανταχού της Γης Κυδωνιατών.

Στις ημέρες μας ο άγιος Γεώργιος ο Χιοπολίτης εορτάζεται από τους μικρασιάτες πρόσφυγες των Κυδωνιών στους ιερούς ναούς του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Νικολάου στην πόλη της Μυτιλήνης, αλλά και στο χωριό Νέες Κυδωνιές της Λέσβου, όπου ο ενοριακός ναός τιμάται επ’ ονόματί του. Στη Χίο ο ένδοξος νεομάρτυς του Χριστού τιμάται στον ομώνυμο ιερό ναό στο χωριό Πιτυός,τη γενέτειρά του,ο οποίος εγκαινιάσθηκε στις 11 Αυγούστου 2001, ενώ ναοί προς τιμήν του αγίου έχουν ανεγερθεί επίσης στο Άκτιο Πρεβέζης και στον Διόνυσο Αττικής. Ιερά λείψανα του αγίου φυλάσσονται στην Παναγιούδα της Λέσβου, στην ιερά μονή Προφήτου Ηλιού Θήρας και στον ιερό ναό Υπεραγίας Θεοτόκου Βουλιαγμένης Αττικής, ενώ παλαιά εικόνα του νεομάρτυρος, φιλοτεχνημένη το 1847, φυλάσσεται στον ιερό μητροπολιτικό ναό Μεταμορφώσεως Σωτήρος Ερμουπόλεως Σύρου, όπου ο άγιος τιμάται ως προστάτης της συντεχνίας των αρτοποιών. Αξιοσημείωτο είναι ότι το ασημένιο περικάλυμμα της κάρας του νεομάρτυρος πουλήθηκε από τους Τούρκους σε κάποιο Γερμανό, ο οποίος το μεταπούλησε σε χριστιανό και εκείνος κατόπιν το δώρισε στο Μουσείο Μπενάκη των Αθηνών, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα.

Στις 26 Νοεμβρίου η Ορθόδοξη Εκκλησία μας τιμά και εορτάζει μαζί με τον λαοφιλή προστάτη των παιδιών άγιο Στυλιανό και τον πολιούχο της ιστορικής πόλεως της Σπάρτης όσιο Νίκωνα τον Μετανοείτε και έναν νεαρό αθλητή της πίστεως, τον άγιο ένδοξο νεομάρτυρα Γεώργιο τον Χιοπολίτη, ο οποίος μας καλεί να αφυπνιστούμε πνευματικά και να επαναπροσδιορίσουμε την κατά Χριστόν πνευματική μας πορεία.

Δείτε εικόνες:

Τοιχογραφία του Αγίου Γεωργίου του Χιοπολίτου στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κάτω Πατησίων(οδού Αχαρνών) Αθηνών. Έργο του αγιογράφου Φωτίου Κόντογλου του Κυδωνιέως.

Φορητή εικόνα του Αγίου του 1847 στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Μεταμορφώσεως Σωτήρος Ερμουπόλεως Σύρου:

Ο Ιερός Ναός του Αγίου στη γενέτειρά του,το χωριό Πιτυός Χίου.

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου του Χιοπολίτου στον Διόνυσο Αττικής